

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, Η ΕΚΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΑΧΕΛΩΟΥ ΚΑΙ Ο κ. Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ (Νοέμβριος 2007)

Συγγραφέας: ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΑΡΚΑΓΙΑΝΝΗΣ

Αισθάνομαι την υποχρέωση να επανέλθω στην εκτροπή του Αχελώου, την οποία ο υπουργός ΠΕΧΩΔΕ, Γιώργος Σουφλιάς, με μια αγνώστου πηγής και στήριξης προπέτεια και κυνικότητα παρουσίασε, προχθές, στη Βουλή... ως μέγιστο περιβαλλοντικό έργο! Με την ίδια προπέτεια και κυνικότητα δήλωσε ότι Υπουργείο Περιβάλλοντος θα ιδρυθεί, όταν αποπερατωθούν τα έργα του Γ΄ ΚΠΣ, αναγνωρίζοντας έμμεσα, αλλά κυνικότατα ότι ένα τέτοιο Υπουργείο ενδεχομένως θα τα παρεμπόδιζε, θα τα καθυστερούσε ή θα τα ανέστειλε, επειδή ακριβώς προσβάλλουν το φυσικό περιβάλλον! Και τα δύο θέματα, η εκτροπή του Αχελώου και το Υπουργείο Περιβάλλοντος, νομίζω ότι είναι θέματα γενικότερης κυβερνητικής πολιτικής, για την οποία αρμόδιος, υπεύθυνος και υπόλογος είναι ο πρωθυπουργός και όχι ο Γ. Σουφλιάς. Αν οι αποφάσεις και οι δηλώσεις του Γ. Σουφλιά είναι οριστικές και κατηγορηματικές, εκλαμβάνονται κατ' ανάγκη ως αποφάσεις και δηλώσεις του πρωθυπουργού.

Αισθάνομαι την υποχρέωση να επανέλθω σε αυτά τα δύο θέματα, γιατί τα παρακολουθώ χρόνια, έγραφα πολλές φορές και δεν θα σιωπήσω τώρα ξαφνικά. Από την αρχή, επί Ανδρέα Παπανδρέου, σχημάτισα την εντύπωση ότι το έργο αυτό, είτε πραγματοποιηθεί είτε όχι, έναν κύριο σκοπό έχει: την εξαπάτηση των αγροτών και του λαού της Θεσσαλίας, κοινού ψηφοθηρικού στόχου όλων των κομμάτων και όλων των πολιτικάντηδων. Και όσο το έργο αυτό παρέμενε στο στάδιο των εξαγγελιών ή και των προπαρασκευών, μικρό το κακό. Η εξαγγελία και η προπαρασκευή απέδιδαν ψηφοθηρικά και στοίχιζαν μερικές εκατοντάδες εκατομμυρίων δραχμών! Αρκετοί τότε πιστέψαμε ότι θα παραμείνει εσαεί ως προεκλογική εξαγγελία και όπως τόσες άλλες εξαγγελίες δεν θα πραγματοποιηθεί. Και ησυχάσαμε...

Φαίνεται ότι τώρα (επί Γεωργίου Σουφλιά, θα γράφει ενδεχομένως η μελλοντική αναμνηστική πλάκα) μπαίνουμε στο τελικό στάδιο. Τα πολιτικά κόμματα, πλην του ΣΥΝ, συμφωνούν με το έργο ή δεν τολμούν (πελατειακά και ψηφοθηρικά και αυτά) να αντιταχθούν. Το μόνο που μένει για την αποτροπή της μεγάλης καταστροφής είναι η

δημόσια και αποκαλυπτική κριτική, για να μάθει ο κόσμος περί τίνος πρόκειται, να καταλάβει την απάτη και να αντισταθεί. Επί χρόνια αντιστάθηκε το Συμβούλιο Επικρατείας. Αλλά φοβάμαι ότι τώρα, με ποιος ξέρει ποιες πιέσεις και παρεμβολές, άρχισε και αυτό να κάμπτεται.

Από πολλούς αιώνες υπάρχει μια «ανισορροπία» στην κατανομή των υδάτων μεταξύ δυτικής και ορεινής Ελλάδας και της σε μεγάλο βαθμό πεδινής και άρα καλλιεργήσιμης ανατολικής. Η δυτική έχει πολλά νερά, που δεν τα χρειάζεται, τις περισσεύουν και χύνονται στη θάλασσα, και η ανατολική που τα χρειάζεται έχει λίγα. Έτσι θέλησε ο Θεός ή η Φύση και στο έργο τους, όπως θα προσπαθήσουμε να δείξουμε, είναι πολύ επικίνδυνο να παρεμβαίνει ο άνθρωπος. Αυτή η «ανισορροπία», που λειτούργησε ως ισορροπία επί πολλούς αιώνες και παρήγαγε τετελεσμένα μορφολογικά αποτελέσματα, έγινε ανισορροπία σε σχέση με τις σημερινές μας ανάγκες και συνήθειες. Οι λεπτές αυτές σχέσεις φαίνεται ότι βρίσκονται έξω από τον «κοινό νου», τον οποίο μερικοί αποδίδουν και θαυμάζουν στον Γ. Σουφλιά.

Οι πρώτες σκέψεις για την αποκατάσταση υδατικής ισορροπίας μεταξύ δυτικής και ανατολικής Ελλάδας έγιναν τις τελευταίες δεκαετίες του προπερασμένου, του 19ου, αιώνα. Την εποχή εκείνη οικολογικό πρόβλημα δεν υπήρχε, ήταν παντελώς άγνωστο τόσο στη θεωρία όσο και στην πράξη. Το μόνο που μετρούσε ήταν το ωφέλιμο για τον άνθρωπο και φυσικά και για τις επιχειρήσεις, αποτέλεσμα.

Ο Αχελώος στους πολλούς αιώνες που κυλούσε, άσκοπα και αναξιοποίητα, με τη θέληση του Θεού και της Φύσης διαμόρφωσε με τις προσχώσεις τη Λιμνοθάλασσα του Μεσολογγίου, η οποία κινδυνεύει να καταστραφεί, αν αφαιρέσουμε από το ποτάμι το μισό νερό και το ρίξουμε στον Θεσσαλικό Κάμπο. Να σημειώσετε ότι ο Αχελώος δεν είναι αυτός που ήταν πριν από πενήντα και εκατό χρόνια. Για διάφορους σκοπούς τού έχουν αφαιρεθεί μεγάλες ποσότητες νερού και σήμερα ο ίδιος έχει ανάγκη ενίσχυσης και συντήρησης. Θα μου πείτε, ποια είναι η αξία της Λιμνοθάλασσας μπροστά στην εύφορη Θεσσαλία, μέχρι πρόσφατα εκλογικό φέουδο του Γ. Σουφλιά και νυν και αεί βάση της πολιτικής του ισχύος. Οι συζητήσεις τι αξίζει περισσότερο και τι λιγότερο με όρους οικολογικούς είναι άσκοπες, βαρετές και παραπλανητικές. Όλες οι οικολογικές αξίες είναι ισότιμες και δεν μπορούμε να θυσιάζουμε τη μια για την άλλη. Εκτός από τη Λιμνοθάλασσα διαγράφονται και άλλοι κίνδυνοι. Πιο επικίνδυνες όμως είναι οι απρόβλεπτες συνέπειες που κανείς δεν ξέρει πώς, πότε και πού θα προκύψουν.

Ας έρθουμε τώρα στη Θεσσαλία. Πράγματι, σε σχέση με την έκτασή της δεν έχει πολλά νερά. Όμως, τα σημερινά φαινόμενα λειψυδρίας και αποξήρανσης του εδάφους δεν είναι έργο της Φύσης (και να ήταν, τίποτα δεν αλλάζει), αλλά αποτέλεσμα της ανθρώπινης δραστηριότητας. Είναι η σπατάλη του νερού και όχι η έλλειψή του που δημιουργεί το πρόβλημα. Καμιά κυβέρνηση, ούτε η σημερινή, έκανε το παραμικρό για μια καλύτερη διαχείριση του νερού στο Θεσσαλικό Κάμπο, σε σχέση με τις επιδοτούμενες ή απλώς προωθούμενες καλλιέργειες. Και κανένα επίσης σοβαρό έργο δεν έγινε για τη συγκράτηση και αποταμίευση των πηγαίων και ομβρίων υδάτων.

Η επιδότηση του υδροβόρου βαμβακιού κατέστρεψε πρώτα το ίδιο το βαμβάκι, την ποιότητά του και την εμπορικότητά του, κατέστρεψε μετά το επάγγελμα του γεωργού, γιατί τον μετέβαλε από γεωργό σε επιδοματούχο του βαμβακιού. Κατέστρεψε και τον Θεσσαλικό Κάμπο με την υπερβολική χρήση φυτοφαρμάκων και λιπασμάτων και με χιλιάδες νόμιμες και παράνομες γεωτρήσεις σε βάθος πάνω από 500 μέτρα, γιατί ο υδροφόρος ορίζοντας συνεχώς κατεβαίνει. Καταστρέφονται και τα γύρω βουνά, τα πηγαία και τα όμβρια ύδατα αποστραγγίζονται και χάνονται. Ο Θεσσαλικός Κάμπος μοιάζει με τεράστιο σουρωτήρι, το οποίο με τον ίδιο τρόπο θα απορροφήσει και τα νερά του Αχελώου αν εκτραπεί.

Ο Γ. Σουφλιάς τα γνωρίζει τα προβλήματα αυτά. Γι' αυτό στην αρχή έλεγε ότι τα εκτρεπόμενα νερά του Αχελώου είναι απαραίτητα για... την ύδρευση των πόλεων. Η ύδρευση καταναλώνει πολύ μικρό ποσοστό νερού σε σύγκριση με τη γεωργική χρήση. Προφανώς τον πληροφόρησαν και το κατάλαβε, τώρα δεν επαναλαμβάνει αυτό το επιχείρημα. Γνωρίζει επίσης ότι η εκτροφή του Αχελώου, αν όλες οι άλλες συνθήκες παραμείνουν ίδιες με τις σημερινές, δεν πρόκειται να λύσει κανένα πρόβλημα. Αντιθέτως θα επαυξήσει τη σπατάλη του νερού. Οι κυβερνήσεις κατέστρεψαν τον Θεσσαλικό Κάμπο, γιατί καμιά δεν τόλμησε να πει την αλήθεια στους αγρότες και επί είκοσι και πλέον χρόνια τους εξαπατούν με την εκτροφή του Αχελώου. Και καμιά δεν είχε την ικανότητα να προτείνει την ανανέωση των καλλιεργειών και την προσαρμογή τους στις διαθέσιμες ποσότητες νερού. Κατέστρεψαν και τον Πηνειό, τον άφησαν στο έλεος της υπεράντλησης και της ρύπανσης.

Αυτά για την ώρα και αν χρειασθεί θα τα ξαναπούμε.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» στις 4 Νοεμβρίου 2007, σ. 2.